

Nr 370.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående anslag för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet; given Stockholms slott den 26 april 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, anvisa

dels på extra stat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 24,400 kronor, dels ock på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst 4,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott. Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Schotte.

Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26 april 1918.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde:

För upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, har riksdagen å extra stat för år 1918 anvisat ett förslagsanslag, högst 14,400 kronor.

I skrivelse den 4 september 1917 framlade socialstyrelsen förslag till lag angående beredande i vissa fall vid skogsavverkning, flottning och kolning av härbärge åt arbetarna m. m. Enligt denna lag skulle tillsyn å efterlevnaden av densamma utövas, på sätt Kungl. Maj:t närmare föreskreve, av yrkesinspektionens befattningshavare.

Vid anmälan i statsrådet den 14 januari 1918 av de frågor, som tillhörde regleringen av sjätte huvudtiteln för år 1919, yttrade jag, att,

enligt vad jag från socialstyrelsen inhämtat, skulle vid bifall till nyssnämnda förslag en höjning med omkring 10,000 kronor av det extra anslaget till yrkesinspektionen bliva påkallat. Enligt vad jag vidare framhöll skulle å andra sidan, därest i samband med kommerskollegii ifrågasatta omorganisation särskilt anslag under sjunde huvudtiteln komme att uppföras till en sprängämnesinspektör, behov ej vidare förefinnas av det nu från extra anslaget till upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet utgående arvodet å 2,000 kronor till en sådan inspektör. Socialstyrelsen hade emellertid framhållit, att på grund härav någon minskning av nämnda anslag, som vore synnerligen knappt tillmätt, ej torde kunna äga rum.

I överensstämmelse med det sålunda anförda beslöt Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition att föreslå riksdagen, att i avbidan å den proposition, som kunde komma att avlåtas med förslag till sådan lagstiftning, som förut nämnts, för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för år 1919 beräkna ett förslagsanslag, högst 24,400 kronor.

Då Kungl. Maj:t förut denna dag beslutat förelägga riksdagen förslag till lag angående beredande i vissa fall vid skogsavverkning och kolning av härbärgen åt arbetarna m. m., torde jag nu få till behandling upptaga frågan om det i statsverkspropositionen omförmälda anslaget å extra stat för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet.

Till en början tillåter jag mig att hänvisa till mitt yttrande till statsrådsprotokollet den 22 mars 1918 beträffande det nämnda dag till lagrådet remitterade lagförslaget i ämnet, i vilket yttrande delvis återgivits en av socialstyrelsen avgiven framställning angående organiserandet av tillsynen rörande ifrågavarande arbetares bostadsförhållanden. För sådant ändamål har styrelsen, såsom av berörda yttrande framgår, tänkt sig anställandet av en överordnad specialinspektör samt två dylika inspektörer i underinspektörs ställning. Beträffande de föreslagna inspektionstjänstemännens avlöningsförmåner anför styrelsen, att åt sistnämnda två specialinspektörer bör beredas samma förmåner i fråga om avlöning, orts- och ålderstillägg, reseersättning m. m., som tillkomma underinspektörer i yrkesinspektionen; att såsom kompetensvillkor för dem bör uppställas personlig erfarenhet av skogsarbete, helst i förmansställning; att den överordnade specialinspektören synes böra erhålla samma löneförmåner som assistent inom yrkesinspektionen; samt att till denna befattning endast bör ifrågakomma person med skogsteknisk utbildning och vana vid skogsarbeten. Vidare anför styrelsen följande:

»I avvaktan på närmare erfarenhet om den nu föreslagna organisationens ändamålsenlighet torde de nya befattningarna böra uppföras å extra stat.

Enär den överordnade specialinspektörens verksamhet skulle omfatta hela landet och då han på sitt speciella område jämväl skulle tjänstgöra såsom chefsmyndighetens expert, måste Stockholm bestämmas såsom stationsort för honom. Samma placering torde, åtminstone till en början, vara ändamålsenligast även för de båda underordnade specialinspektörerna. Erforderlig expeditionslokal torde provisoriskt kunna ordnas i samband med de till Stockholm redan förlagda befattningshavarnas inom yrkesinspektionen lokaler.

De årliga utgifterna för lokal, kontors- och skrivmaterialier, skrivbiträde m. m. kunna beräknas till cirka 700 kronor.

Enligt vad nu anförts skulle årskostnaderna för den ifrågavarande tillsynsverksamheten — oberäknat utgifterna för resor, vilka böra anvisas på sjätte huvudtitelns därtill avsedda anslag — bliva följande:

Avlöning jämte ortstillägg för den överordnade specialinspektören	kronor	3,900:—
» » » » tvenne underordnade specialinspektörer å 2,700 kronor...	»	5,400:—
Till lokal, kontors- och skrivmateriel, skrivbiträde m. m.	»	700:—
		<hr/>
	eller tillhopa kronor	10,000:—

Därest den planerade lagstiftningen skall vinna tillämpning med ingången av nästföljande år, blir det emellertid nödvändigt att dessförinnan vidtaga vissa förberedelser för tillsynsverksamheten. Närmast gäller härvid för chefsmyndigheten att verkställa undersökningar och göra förarbeten för instruktioner och andra eventuellt behövlige författningar samt för utarbetandet av de anvisningar för inspektionspersonalen, som redan från början bliva erforderliga. Dessa förberedelser, som bland annat kräva studieresor och överläggningar med arbetsgivare och arbetare, böra helst utföras under medverkan av den blivande överordnade specialinspektören, varför det vore önskvärt, att denne kunde anställas redan från och med 1 nästkommande juli.

Lämpligt vore jämväl, att de underordnade specialinspektörerna sattes i tillfälle att under någon tid före tillsynsverksamhetens början taga kännedom om förhållandena å olika trakter samt erhålla erforderlig information icke endast rörande de speciella bostadsfrågorna utan i viss omfattning även beträffande arbetarskyddslagstiftningens allmänna syfte och huvudsakliga innehåll. För att någon verklig inspektionsverksamhet skall komma till stånd under nästkommande vintersäsong torde sålunda befattningarna böra tillsättas redan från och med 1 instundande oktober.

Redan från början böra vidare anskaffas vissa inventarier, kontorsmateriel och trycksaker. Då härför torde erfordras minst 1,000 kronor, synes sålunda under innevarande år behöva disponeras ett belopp av 4,000 kronor.»

Departements-
chefen.

Såsom jag i mitt förenämnda yttrande till statsrådsprotokollet den 22 mars 1918 framhållit, torde en inspektion, i huvudsak anordnad i

överensstämmelse med socialstyrelsens i sådant hänseende avgivna förslag, äga betingelser för fyllande av sin uppgift. I likhet med socialstyrelsen finner jag sålunda nödvändigt, att under de första åren efter lagens ikraftträdande, då inspektionsarbetet torde komma att bli särskildes krävande, personer med särskilda förutsättningar härför finnas anställda. Mot de av styrelsen uppgjorda beräkningar rörande kostnaderna för de föreslagna specialinspektörerna m. m. torde ej vara något att erinra. Den omständigheten, att enligt det lagförslag i ämnet, som förelagts riksdagen, sådan avvikelse gjorts från socialstyrelsens förslag, att flottningsarbetarna ej inbegripits i lagen, torde icke böra föranleda någon minskning i det föreslagna anslaget, då det icke lär vara möjligt att begränsa specialinspektörernas antal eller löneförmåner i vidare mån än styrelsen förordat. På grund härav skulle av nu ifrågavarande anledning det extra anslaget till yrkesinspektionen böra ökas med 10,000 kronor.

Då frågan om kommerskollegii omorganisation icke lär kunna föreläggas årets riksdag, kommer alltjämt behov att föreligga av det nu från extra anslaget till upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet utgående arvodet å 2,000 kronor till en sprängämnesinspektör.

Vid nu angivna förhållanden torde ifrågavarande extra anslag, som för närvarande utgår med 14,400 kronor, böra, på sätt i statsverkspropositionen beräknats, för år 1919 upptagas till 24,400 kronor.

Såsom socialstyrelsen anfört, lär det vara lämpligt, att den i det föregående omförmälda verksamheten för inspektion av härbärgen för skogsarbetare må kunna redan under innevarande år på av styrelsen angivet sätt förberedas, och torde härför böra äskas anslag med föreslaget belopp på tilläggsstat för år 1918. Rörande beredande av tillgång till dylikt anslag lär chefen för finansdepartementet komma att sedermera framlägga förslag.

På grund av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, anvisa
dels på extra stat för år 1919 ett förslagsanslag,
högst 24,400 kronor,
dels ock på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst 4,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall och förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. Ramming.
